

Донецький національний університет імені Василя Стуса
Факультет інформаційних і прикладних технологій
Кафедра політології та державного управління

СИЛАБУС
Навчальної дисципліни
«Політичні системи сучасності»
для здобувачів вищої освіти СО «Бакалавр»

Кількість кредитів ЄКТС	4 кредити ЄКТС
Період викладання	2 семестр
Рівень вищої освіти	Перший
Спеціальність	293 Міжнародне право
Освітня програма	Міжнародне право
Викладач	Осмоловська Анна Олександрівна, доктор філософії з політології, ст. викл.
Профайл викладача курсу	Анна Осмоловська / Anna Osmolovska https://scholar.google.com.ua/ Анна Осмоловська ORCID: https://orcid.org/0000-0002-8795-8910
Доступ до матеріалів курсу	https://classroom.google.com//
Контактна інформація	e-mail: a.osmolovska@donnu.edu.ua

Анотація

Курс «Політичні системи сучасності», є дисципліною для бакалаврів, яка формує компетентності, орієнтує на вміння давати характеристику сучасним політичним подіям, мати уявлення про сутність політичних процесів, аналізувати діяльність акторів політики, знати політичні права людини і громадянина, суть і значення політичних систем і режимів, про процеси міжнародного політичного життя, статус і роль України в сучасному політичному світі, володіти навичками політичної культури, вміти застосовувати знання в своїй професійній і громадській діяльності.

Мета вивчення навчальної дисципліни полягає у: формуванні знань здобувачів освіти про сферу політики, підвищення їх громадянської свідомості. Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів вищої освіти наступних компетентностей та результатів навчання:

Компетентності:

1. Здатність бути критичним і самокритичним, діяти на основі етичних міркувань (мотивів) (ЗК-6);
2. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати загальнолюдські, європейські цінності, принцип верховенства права (ЗК-8);
3. Цінування та повага різноманітності і мультикультурності (ЗК-9).

Спеціальні компетентності (СК):

1. Вміння визначати природу зовнішньої політики держави, розуміти підходи до формування та здійснення зовнішньої політики, принципи організації та функціонування інститутів зовнішньої політики (СК-8);
2. Вміння надавати юридичні висновки й консультації з питань міжнародного (економічного) права, національного права України та інших держав; визначати юридичні ризики тих або інших зовнішньополітичних або зовнішньоекономічних рішень, обирати шляхи їхньої мінімізації (СК-9).

Результати навчання (РН):

1. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, правильно вживаючи правничу термінологію (РН-6);
2. На високому професійному рівні брати участь у фахових дискусіях із міжнародноправових і загальноюридичних питань; поважати опонентів і їхню точку зору (РН-8);
3. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів у різних правових ситуаціях (РН-15).

Донецький національний університет імені Василя Стуса

Тиждень	Тема	Форма проведення заняття /години	Завдання для СРС	Термін виконання	Мак кількість балів
2 семестр					
МОДУЛЬ 1 (Макс.100 балів)					
1-й тиждень	Тема 1. Політика як соціальне явище. Політологія як наука і навчальна дисципліна	Лекція Т.1 (4 год) Семінар (4 год)	Семінар Вхідний контроль Есе по темі: «Що таке політика?»	1 тиждень	3 2
2,3-тиждень	Тема 2. Індивід як суб'єкт і об'єкт політики	Лекція Т.2 (4 год) Семінар Т.1 (4 год)	Семінар: Тема 1 Політика як соціальне явище. Політологія як наука і навчальна дисципліна Історія політичних вчень проєкт Дискусія: Аналіз відео по темі	2,3 тиждень	3 4 3
4 тиждень	Тема 3. Політичне лідерство. Типи і стилі політичного лідерства. Формування іміджу політичного лідера	Лекція Т.3 (2 год.) Семінар Т.2 (2 год)	Семінар: Тема 2. Індивід як суб'єкт і об'єкт політики Інд. робота: Соціалізація молоді в сучасних умовах, Теорія поколінь: характеристика і національні особливості, Абсентеїзм і конформізм в сучасних системах	4 тиждень (робота розрахована на 2 тижня)	3 7
5,6 тиждень	Тема 4. Політична еліта	Лекція Т.4 (4 год.) Семінар Т.3(4 год)	Семінар: Тема 3. Політична гра. Політичні лідери та їх роль в політичному процесі. Формування іміджу політичного лідера. Вибори лідера до органів влади (Розробити в групі модель іміджу кандидата на вибори) (Проєкт.)	5,6	5 5

Донецький національний університет імені Василя Стуса

7 тиждень	Тема 5 Соціальна стратифікація і політика	Лекція Т.5 (2год) Семінар Т.4 (2) год)	Семінар: Тема 4. Бюрократія в сучасній політиці (інд. роб., презентація) Популізм в сучасному світі (інд. роб. презентація) Трайбалізм як прояв сучасного елітизму.	7 тиждень	3 2
8,9 тиждень	Тема 6. Етнонаціональні процеси в політичному житті суспільства	Лекція Т.6 (4год) Семінар Т.5 (4 год)	Семінар: Тема 5 Моделі соціального захисту (інд. роб. презентація) Розрахунок сімейного бюджету сім'ї в Україні.(інд. письм. роб.)	8,9 тиждень	3 3 4
10,11 тиждень	Тема 7. Політична система суспільства	Лекція Т.7 (4 год.) Семінар Т.7 (4 год.)	Семінар: Тема 6 Етнополітичні конфлікти в світі Проєкт Етнополітичні проблеми в Україні. Проєкт	10,11 тиждень	10 10 10
12,13 тиждень,	Тема 8. Політична система України	Лекція Т.8 (4 год.) Семінар Т.8 (4 год.)	Семінар: Тема 7 Типології політичних режимів (інд. роб. презентація) Авторитарні системи в сучасному світі (проєкт)	12,13 тиждень	3 2 5
14 тиждень	Підсумкове заняття		Модульний контроль. Залік.	14 тиждень	10

Матеріали, система оцінювання, необхідні види робіт та контрольні заходи відбуваються за допомогою платформи Teams. Підсумкова оцінка складається з суми балів за виконання завдань, які запропоновані в програмі. Повна кількість балів ставиться за умови якісного виконання завдань відповідно вимог. Максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати за результатами навчання складає макс. 100 б. за 1 змістовний модуль, який завершується заліком і макс. 100 б. за 2 змістовний модуль.

Дедлайни Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (– 50% за виконану роботу, кількість балів, які знімаються залежить від виду робіт).

Перескладання

- Перескладання завдань поточного контролю і модулів передбачається в установленому ЗВО порядку.

Академічна доброчесність: Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). • Політика щодо відвідування: за об'єктивних причин навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

МЕТОДИ І ФОРМИ КОНТРОЛЮ, КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Методи поточного контролю:

Форми оцінювання результатів навчання:

1. Вхідний і модульний контроль проводяться у вигляді тестів.
2. Поточний контроль здійснюється у формах:
 - Розв'язання кейсів,
 - Індивідуальні роботи (письмові та презентації);
 - проєктів;
 - Групових та індивідуальних творчих проєктів,
 - Рефератів
 - Есе
 - Тестів
 - Диспутів
 - СРС – індивідуальні домашні завдання

- Модульні КР

Підсумкова оцінка певного поточного контролю за конкретним видом навчального заняття визначається як середня за критеріями, що регламентовані робочою програмою дисципліни. За результатами підсумкового контролю середньозважений рівень досягнення результатів навчання з дисципліни Максимальна кількість балів ставиться за умови якісного виконання завдань відповідно вимог. Максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати за результатами навчання складає 100 б.

Підсумкова оцінка здобувача відображає досягнутий ним рівень компетентностей відносно очікуваних, ідентифікується та вимірюється під час контрольних заходів за допомогою певних критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Загальні критерії оцінювання:

10-7 балів	Робота виконана без помилок, з дотриманням вимог і принципів академічної доброчесності; відповідь здобувача аргументована, здобувач демонструє високу ступінь розуміння теми та застосовує аналітичне мислення.
6-4 бали	Робота виконана з незначними помилками, але з дотриманням вимог і принципів академічної доброчесності; деякі вимоги до виконання були порушені; здобувач демонструє розуміння теоретичного заздалегідь підготовленого матеріалу.
3 бали	Робота виконана з помилками, вимоги до виконання були порушені; здобувач демонструє поверхнєве розуміння теми, проте принципи академічної доброчесності дотримані.
2 бали	Робота містить численні помилки, здобувач порушив багато вимог до виконання; здобувач демонструє знання лише в тому матеріалі, який він описує в завданні.
1– 0 балів	Робота виконана на низькому рівні (або не виконана взагалі), здобувач не дотримався жодної вимоги до виконання; не демонструє розуміння теми.

Критерії оцінювання за формами контролю:

Підготовка презентаційних матеріалів за темою змістовного модулю (10б за кожне завдання 1 x 10 =10). Презентація (power point presentation, PPT) – це ефективний та універсальний формат донесення інформації, який являє собою набір слайдів та спеціальних ефектів (слайд-шоу), текстовий

вміст презентації, замітки доповідача, а також роздавальний матеріал для аудиторії, що зберігаються в одному файлі.

Відповідно до змістовної наповненості та доцільності використання спеціальних ефектів запропоновано такі критерії оцінювання презентації:

Критерії оцінювання презентації	0-5 балів	6-9 балів	10 балів
Відповідність матеріалу тематиці проекту	Містить близький за тематикою матеріал але не несе важливої інформативної функції	Загалом відповідає тематиці проекту і є досить інформативним	Точно відповідає тематиці, містить дуже важливу інформацію
Структурованість інформації	Важко вловити структуру подання інформації	Прослідковується певна структура в розміщенні інформації	Має чітку, логічно вибудовану структуру
Використання графіків, таблиць, діаграм	Графіки, таблиці і діаграми відсутні	Графіки, таблиці і діаграми представлені в роботі, але суттєво не доповнюють змісту	Графіки, таблиці і діаграми відповідають змісту та розкривають його сутність
Наявність посилань на використані інформаційні джерела	Немає посилань на використані джерела	Не повністю представлені інформаційні джерела або не всі правильно оформлені	Оформлення посилань на інформаційні джерела цілком правильні, вичерпні
«Читаємість» тексту, наочність.	Естетичний вигляд незадовільний (відсутня чітка структура розміщення інформації, недоречна графіка оформлення)	Естетичний вигляд дещо псує недостатньо чітка структура розміщення інформації, не зовсім доречна графіка оформлення	Чітка побудова сторінок. Розмір тексту легко сприймається
Відповідність дизайну змісту роботи, єдність стилю в оформленні різних частин презентації	Дизайн зовсім не відповідає тематиці проекту, а інколи навіть іде всупереч загальному змісту	Дизайн не суперечить загальному змісту проекту	Гармонійне поєднання дизайнерських знахідок з ідеєю проекту

Підготовка рефератів з тем змістового модуля (10б за кожне завдання $1 \times 10 = 10$). Реферат має бути написаний відповідно до вимог і принципів академічної доброчесності. Обсяг – до 10 сторінок. В рефераті має бути представлений список використаної літератури, оформлений відповідним чином.

10-8 б. отримує робота, яка розкриває повністю поставлену мету, написана правильною мовою викладення, має висновки, оформлена згідно вимог, оригінальна і самостійна.

Робота, яка частково розкриває поставлену мету, має незначні помилки логічного характеру між наведеною тезою та аргументами, має незначні помилки у мові викладення, наявність висновку але оформлена відповідним чином, має елементи оригінальності і є самостійною оцінюється в **7б. – 5б.**

Робота, яка частково розкриває поставлену мету має орфографічні та/або граматичні помилки, недотримані вимоги до встановленого обсягу, є частково самостійною оцінюється в **4-26**.

Робота, яка не розкриває мету, оформлена з порушенням вимог і містить елементи плагіату, без посилань, розглядатись не буде.

Підготовка Есе. Есе – це самостійна творча робота, де у вільній формі висловлюються особисті думки на тему, передбачену робочою програмою. індивідуального письмового самостійного завдання невеликого обсягу – від 2 до 4 аркушів А4, виконаного у вільному стилі, що відображає власні погляди автора на проблему або питання):

10-9 балів: наявність заголовку, вступу, однієї-двох тез та аргументів на їхню користь, логічного взаємозв'язку між тезою та аргументами, правильна мова викладення, наявність висновку, дотримання встановленого обсягу.

8-7 б.: наявність заголовку, вступу, однієї-двох тез та аргументів на їхню користь, незначні помилки логічного характеру між наведеною тезою та аргументами, незначні помилки у мові викладення, наявність висновку, дотримання встановленого обсягу.

6-4 б.: відсутність одного з обов'язкових структурних елементів есе (заголовку, вступу, однієї-двох тез та аргументів, висновку), наявність орфографічних та/або граматичних помилок або недотримання встановленого обсягу.

3-2 б відсутність одного з обов'язкових структурних елементів есе (заголовку, вступу, однієї-двох тез та аргументів, висновку), відсутність переконливих аргументів на користь тези, значна кількість орфографічних та/або граматичних помилок та/або недотримання встановленого обсягу.

1 б: неструктурованість роботи, недотримання встановленого обсягу, велика кількість орфографічних та/або граматичних помилок, відсутність переконливих аргументів на користь тези.

Підготовка проєктів (20 б. за кожне завдання 1 x 20 = 20); Проєкт — це елемент впровадження концепції навчання через дослідження з чітко визначеними термінами, мета — створити унікальний продукт або отримати певні інноваційні результати. Проєкт може бути підсумковою формою контролю знань здобувачів вищої освіти. Організаційна форма його виконання: групова.

Оцінювання проєктів відповідно до критеріїв відбувається шляхом визначення балів по кожному з елементів структури критеріїв. Ієрархія балів за критеріями оцінювання проєкту можуть бути такою:

- актуальність проєкту – важливість проєкту для українського та світового дискурсу (відповідність проєкту потребам на місцевому, регіональному, національному або міжнародному рівнях) та реалістичність завдань і мети проєкту – 4 бал;
- інноваційність проєкту та креативність його змісту – 3 бал;
- визначення цільової аудиторії проєкту (групи мішені, кінцеві групи) і аналіз ресурсів – 2 бал;
- якість бюджету та ефективність витрат – розрахунок оптимального використання фінансових ресурсів проєкту для виконання запланованих заходів та отримання очікуваних результатів:

чітка, деталізована та зрозуміло викладена структура витрат, яка відповідає робочому плану проєкту – 3 бали;

- доведеність рішень, що приймаються, уміння аргументувати свої висновки і коректність використаних методів дослідження і методів обробки отримуваних результатів – 3 бали;
- оформлення результатів виконаного проєкту (звіт, презентація) – 3 бал;
- уміння відповідати на питання опонентів на захисті проєктів, лаконічність і аргументованість відповідей кожного члена групи – 2 бали.

На підставі визначеної загальної кількості балів, отриманих здобувачем викладач визначає максимальний, достатній і мінімальний бал оцінки змістової частини проєкту шляхом сумування загальної кількості балів з кожного критерію.

Диспут є інструментом оцінювання динаміки набутих результатів навчання, оцінювання знання термінології, фактів, понять, теорій, концепцій, розуміння, пояснення і сприймання інформації, вміння передати набуті знання своїми словами, висловлюватися з відповідної теми коротко чи розширено із аргументацією власної позиції.

Мета усного опитування – оцінити рівень розвитку набутих знань та умінь здобувачів вищої освіти, закріпити і узагальнити вивчений матеріал відповідно до визначених в навчальній дисципліні результатів навчання та компетентностей.

Критерії оцінювання диспуту: Максимальний бал за аргументовану відповідь – 5б.

Ієрархія отримання балів передбачає чотири рівні:

- Високий (5б.): висловлена думка є цілісною, логічною, обґрунтованою, містить аргументацію, аналітичні міркування, демонструє критичне мислення здобувача.
- Середній (4б.): висловлена думка є логічною, частково обґрунтованою, аналітичні міркування та аргументація є недостатніми.
- Достатній (3б.): висловлена думка є нецілісною, фрагментарною, недостатньо аргументованою.
- Низький (0-2б.): висловлена думка здобувача демонструє незрозуміння теми обговорення/навчального матеріалу.

Тестові завдання є інструментом оцінювання результатів навчання як програмних, так і за освітніми компонентами, вибірковими дисциплінами, окремими темами. Тестовий формат оцінювання знань і вмінь спрямований на такі типи результатів опанування освітньої програми як знання, розуміння, застосування, вміння аналізувати, надавати оцінку, синтезувати і створювати нові знання і продукти відповідно до рівня і ступеню освіти. Тести можуть бути самостійною формою чи складовою частиною поточного чи/та підсумкового контролю.

Мета тесту – оцінити рівень знань та вмінь здобувачів вищої освіти, проаналізувати результати в частині їх відповідності до очікуваного переліку зазначених в ОП результатів навчання та компетентностей, визнати рівень засвоєння і опанування кожним здобувачем.

Критерії оцінювання тестів. Максимальний бал за відмінне виконання тесту – 5 балів. Ієрархія отримання балів здобувачем передбачає, що здобувач отримує 0.25 балів за кожну правильну відповідь та 0 балів – якщо відповідь не правильна.

Детальніше із методичними рекомендаціями щодо оформлення типових завдань можете ознайомитись за посиланням: https://dnu.sharepoint.com/:b:/g/portals/fmit/Ecuf_VBfrfKNPiKC7Xwy66N8BK3Pb4nvKHANKKdAFp4TRZg?e=gRPoqd

Залік – це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінюванні рівня опанування студентами навчального матеріалу виключно на підставі результатів виконання ними певних видів робіт по дисципліні. Оцінка за семестр з дисципліни, з якої передбачений залік, виставляється після закінчення її вивчення (до початку екзаменаційної сесії) за результатами поточного контролю.

Залік отримує здобувач вищої освіти, який виконав всі види роботи, визначені в робочій програмі навчальної дисципліни й має достатню кількість балів за поточний контроль (не менше 60 балів). Оцінка нижче 60 балів вважається академічною заборгованістю (кредити не зараховано).

Питання до СРС:

1. Феномен політики: зміст, структура, функції і ресурси політики як соціального інституту.
2. Політологія як наука і навчальний предмет.
3. Особистість як первинний суб'єкт та об'єкт політики.
4. Політичне відчуження особистості.
5. Політична соціалізація індивідів та їх участь в політичному житті.
6. Сутність, основні теорії, типи і стилі політичного лідерства.
7. Сутність, основні теорії, функції і характерні риси політичних еліт.
8. Типологія і рекрутування політичної еліти.
9. Теорії соціальної стратифікації.
10. Соціальні процеси в Україні та вплив соціальної стратифікації на політичне життя.
11. Етнонаціональні спільноти як об'єкт і суб'єкт політики.
12. Сутність, основні форми і різновиди націоналізму.
13. Етнополітичні конфлікти в сучасному світі.
14. Етнополітика в Україні. Діаспора як об'єкт етнополітичного дослідження.
15. Сутність політичної системи суспільства.
16. Держава як головний елемент політичної системи.
17. Типи політичних систем.
18. Політична система України.
19. Групи тиску й суспільно-політичні рухи: сутність, структура, типологія.
20. Поняття «політична партія», еволюція партій.
21. Функції, типологія партій, різновиди партійних систем.
22. Особливості сучасної партійної системи і перспективи розвитку багатопартійності в Україні.
23. Влада: зміст і сучасна концептуалізація.
24. Структура відносин влади.
25. Легітимність політичної влади.
26. Влада в Україні.

27. Поняття й сутність громадянського суспільства.
28. Правова держава: історія проблеми і характерні риси.
29. Природні і невід'ємні права людини.
30. Формування громадянського суспільства і правової держави в Україні.
31. Поняття і типи політичних режимів.
32. Тоталітаризм і його різновиди.
33. Порівняльний аналіз авторитарних режимів.
34. Проблеми трансформації недемократичних режимів.
35. Сутність та особливості політичного процесу як категорії політичної науки.
36. Типологія політичних процесів.
37. Система трансформації в Україні.
38. Теорії модернізації.
39. Особливості модернізаційного процесу в Україні.
40. Конфлікти як вузлова проблема політології.
41. Сутність і форми соціальних конфліктів.
42. Динаміка, основні етапи конфліктів.
43. Методи регулювання і особливості конфліктів в Україні.
44. Основні положення теоретичних парадигм МВ у дослідженні світової політики.
45. Актори міжнародних відносин: державні та недержавні.
46. Формування нової світової системи.
47. Зовнішня політика держав у сучасній системі МВ: поняття, аспекти розгляду, засоби, форми.
48. Зміст і структура політичної культури.
49. Типи, види та функції політичної культури.
50. Політична культура сучасної України.
51. Сутність політичної поведінки й поведінкового підходу з історії.
52. Політична участь та її форми в Україні.
53. Форми прояву політизації ЗМІ.
54. Особливості впливу ЗМІ на формування громадської думки.
55. Роль ЗМІ в політичних кампаніях.
56. Стан свободи слова в сучасній Україні.
57. Демократія як принцип політичної організації суспільства.
62. Типи політичної поведінки та їх практичні приклади з історії.

Результати навчальних досягнень за навчальною дисципліною здобувачів вищої освіти здійснюються за критеріями, що запроваджені в університеті за 100-бальною шкалою, шкалою ЄКТС та національною шкалою, що доводяться до відома здобувачів на першому занятті. Загальна оцінка визначається як сума балів за всі виконані завдання.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів	Оцінка ЄКТС	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		ЕКЗАМЕН	ЗАЛІК
90-100	A	Відмінно	

82-89	B	Добре	Зараховано
75-81	C		
67-74	D	Задовільно	
60-66	E		
0-59	FX	Незадовільно	Не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Гелей С. Д. Політологія - 9-те вид., переробл. і доп. - Львів : Видавництво Львівської комерційної академії, 2015. 370 с. URL: <http://politics.ellib.org.ua/pages-cat-56.html>
2. Грабовський О. І. Державна політика України у сфері соціально-економічного розвитку в контексті європейської інтеграції. Львів: Регіон. ін-т держ. упр; Нац. акад. держ. упр. при Президентіві України, 2018.К. І. С., 2015. 318 с. URL: http://www.lvivacademy.com/vidavnitstvo_1/edu_45/fail/13.pdf
3. Державна політика: підручник. / Ред. кол.: Ю.В. Ковбасюк (голова), К.О. Ващенко (заст. голови) [та ін.]; Національна академія державного управління при Президентіві України. К.:НАДУ, 2014. URL: <http://ktpu.kpi.ua/wp-content/uploads/2014/02/DERZHAVNA-POLITIKA.pdf>
4. Соловійов С. Г. та ін.; заг. ред. Грицяк Н. В. Інформаційна складова державної політики та управління [Текст]: монографія; Нац. акад. держ. упр. при Президентіві України, каф. інформ. політики та електрон. урядування. Київ: К. І. С., 2015. 318 с. URL: http://nbuviap.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=3244:derzhavna-informatsijna-politika-formuvannya-informatsijnogo-suspilstva-zarubizhnij-dosvid&catid=81&Itemid=415
5. Мальцева О. В. Політологія. навч. Посіб. Держ. ВНЗ "Приазов. держ. техн. ун-т". - Маріуполь : ПДТУ, 2015. - 159 с. URL: <http://eir.pstu.edu/handle/123456789/7705>
6. Муляр В. І. Політологія: навч.-метод. посіб. Житомир. держ. технол. ун-т. – Житомир: Волинь, 2015. - 154 с. URL: <https://studfile.net/preview/5371049/>
7. Недбай В.В. Світова політика сучасності. Миколаїв: Швець В. Д., 2015. 240 с.
8. Політичне життя = Political life : загальнополіт., навч., наук., наук.-попул. журн./ Донец. нац. ун-т ; редкол.: Т. Л. Нагорняк (голов. ред) [та ін.]. Вінниця, 2016. URL: <https://jpl.donnu.edu.ua/index>
Виходить щоквартально.
9. Політичні партії як суб'єкт формування політико-управлінської еліти в умовах політичної модернізації: навч. посіб. / Е.А. Афонін, Ю.С. Ганжуров, О.І. Крюков та ін. К. : Парлам. вид-во, 2008. 416 с. URL:http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:6hHWNXcwYssJ:lib.rada.gov.ua/static/LIBRARY/povni_text/AfoninRazdel1.rar%3B+&cd=2&hl=ru&ct=clnk&gl=ua
10. Політологічний енциклопедичний словник: Навч. посіб. для студ. вищих навч. закладів / В.П.Горбатенко, А.П.Саприкін, Ю.С.Шемшученко та ін. К. : Генеза. 2007. 395 с. URL: https://maup.com.ua/assets/files/lib/book/kv_08.pdf

11. Політологічні та правничі студії суспільно-політичних процесів XX - початку XXI ст.: збірник наукових праць до ювілею доктора політичних наук, Професора В.П. Горбатенка / ред.-упор. С. Рудницький. Житомир, 2017. – 249с. URL: http://eprints.zu.edu.ua/25366/1/%D0%93%D0%BE%D1%80%D0%B1%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE_17_13.09.pdf
12. Політологія: навчальний енциклопедичний словник довідник для студентів ВНЗ I-IV рівнів акредитації / За наук. ред. д-ра політ. н. Хоми Н. М. Львів, 2014. 779 с. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Avtorskyi_kolektyv/Politolohiia_navchalnyi_entsyklopedychnyi_slovnynk_dovidnyk_dlia_studentiv_VNZ_I-IV_rivniv_akredytats/
13. Політологія: сучасні терміни і поняття. Короткий навчальний словник-довідник для студентів ВНЗ I–IV рівнів акредитації. 4-т видання, виправлене і доповнене / укладач В. М. Піча; наук.редакція Л.Д. Климанської, Я.Б. Турчин, Н.М. Хоми. Львів 2020. 516 с. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Avtorskyi_kolektyv/Politolohiia_suchasni_terminy_i_poniattia_4-te_vyd/
14. Правова політологія. Академічний курс: підручник /авт. кол.; за ред. І.О. Кресіної. Київ: Інститут держави і права імені В.М. Корецького НАН України, 2021. 480 с. URL: http://idpnan.org.ua/files/vidavnychy_diyalnist/pravova-politologiya-akademichniy-kurs.pdf
15. Рудкевич О.М. Політична культура національних спільнот: теорія та методологія дослідження. Терноп. нац. екон. ун-т. - Т. : THEU, 2013. - 350 с. URL:
16. Сморгунів Л.В. Політичне «між»: феномен лімінальності в сучасній політиці. Поліс. 2012. №5. URL: <https://inlnk.ru/O1w5xV>
17. Степаненко В.П. Громадянське суспільство: дискурси і практики. К.: Ін-т соціології НАН України, 2015. 420 с. URL: <https://i-soc.com.ua/assets/files/library/stepanenko.pdf>
18. Сучасні міжнародні системи та глобальний розвиток (соціально-політичні, соціально-економічні, соціально-антропологічні виміри): [навч. посіб.] / [уклад.] Соснін О.В., Воронкова В. Г., Постол О. Є. Київ: Центр навч. літ., 2015. 554 с. URL: <https://inlnk.ru/NDBaQx>
19. Чальцева О.М. Публічна політика: теоретичний вимір і сучасна практика. Вінниця: ФОП Барановська Т.П., 2017. URL: <http://idpnan.org.ua/files/chaltseva-o.m.-publichna-politika-teoretichniy-vimir-i-suchasna-praktika - d .pdf>
20. Чекаленко Л. Д. Зовнішня політика України. Дипломат. акад. України при М-ві закордон. справ України. 2-ге вид., допов. і оновл. Київ : LAT&K, 2015. 477 с. URL: <http://portal.iapm.edu.ua/portal/media/books/fc8e7971-86e1-4de2-b69f-d23eef4d5c41.pdf>

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В МЕРЕЖІ «ІНТЕРНЕТ»

1. Верховна Рада України URL: <http://www.rada.gov.ua>
2. Газета КМУ «Урядовий кур'єр» URL: <http://ukurier.gov.ua/uk/>
3. Кабінет Міністрів України URL: <http://www.kmu.gov.ua>
4. Національний інститут стратегічних досліджень URL: <http://www.niss.gov.ua/>

5. Офіс Генерального прокурора URL: <https://www.gp.gov.ua/ua/index.html>
6. Президент України URL: <http://www.president.gov.ua>
7. РНБО URL: <https://www.rnbo.gov.ua/>

Викладач

А.О. Осмолівська

Керівник спеціальності

О.Г. Турченко

Гарант ОПП

О.Г. Турченко

Завідувач кафедри

О. М. Чальцева